

Reamintim că este o așezare geto-dacică civilă, deschisă, aflată pe un martor de eroziune din lunca Buzăului¹. Există un singur strat cultural, unitar, gros de 30 — 80 cm, parțial distrus de arăturile ce s-au efectuat până la începerea săpăturilor arheologice.

În campania din anul acesta, într-o suprafață cercetată de 256 m², s-au descoperit: o locuință de suprafață, un bordei, 3 vetre fragmentare și 15 gropi „menajere”.

Locuința de suprafață, numai parțial păstrată, avea vatra în interior (fig. 1/2), iar din inventarul recuperat vom menționa un vas de provizii, o cană, un capac, câteva mici fragmente din piese din fier și bronz și numeroasă ceramică getică și grecească, dar foarte fragmentată. Ca forme, vom menționa borcanele, fructierele, cupele cu picior, bolurile, ceștile, imitațiile de kantharoi, în evasitotalitate modelate cu mina.

Importurile grecești constau din amfore de tipul Cos și câteva fragmente dintr-un platou și un lekythos (?).

Ținând cont de poziția stratigrafică și de ceramica descoperită, locuința datează din sec. I î.e.n.

Groapa bordeiului era prevăzută cu trepte de coborîre și zone de pământ crușate pentru așezarea unor obiecte de uz gospodăresc. Vatra nu mai era în interior, probabil a fost portativă. După părăsire, groapa bordeiului a fost folosită ca groapă menajeră. Astfel că nu întreg inventarul descoperit aici poate fi atribuit numai locuirii acestuia. În afara ceramicii, extrem de numeroase, dar fragmentată, vom menționa o parte dintr-un catillus, un manșon de bronz, câteva fragmente din piese de fier și un ac de fibulă din bronz.

Ceramica, cca 90% modelată cu mina, constă din borcane, cești, căni, cupe cu picior, fructiere, boluri, strecurători, kantharoi și chiu-puri. Importurile sînt reprezentate de amfore și un picior de kantharos sau skyphos. Ținând cont de ansamblul materialului descoperit, bordeiul se datează în sec. I î.e.n.

Cele 15 gropi se împart, după formă, în două categorii: cilindrice (8 ex.) și tronconice (7 ex.)².

Deși numai într-o singură groapă (Gr. 1 din S. 22) s-au descoperit boabe de cereale carbonizate, apreciem că cel puțin gropile tronconice au fost săpate pentru păstrarea unor rezerve alimentare. Forma lor deosebită și modul îngrijit în care au fost săpate, uneori cu pereții netezi, sînt argumente în acest sens. Apoi, ele au fost folosite ca gropi „menajere”.

Uneltele și ustensilele constau din: o jumătate de catillus, cute din gresie, cuțite din fier, manșon din bronz, alte piese fragmentare din fier și bronz, minere din corn, fusaiole, „lustruitoare” (unelte pentru modelat ceramica)³.

Podoabele sînt reprezentate numai printr-o mărgică din sticlă, un inel și un ac de fibulă din bronz.

Ceramica, numeroasă și variată, se împarte, după proveniență, în două mari categorii: autohtonă — peste 90% — și de import — grecească — cca 6 — 7%.

Ceramica autohtonă⁴ este modelată cu mina — cca 70 — 75%, la roată — cca 25% și la roată și în tipar — cupe cu decor în relief — câteva fragmente.

Ceramica modelată cu mina este, în general, din pastă comună și semifină fiind transpusă, în special, în următoarele forme: borcane de diverse capacități, vase mari de provizii, cești, dar și în căni, cupe, fructiere, castroane. Decorul lor constă din briuri în relief și butoni, alveolați sau nu, din proeminențe, incizii orizontale sau în val, impresiuni etc.

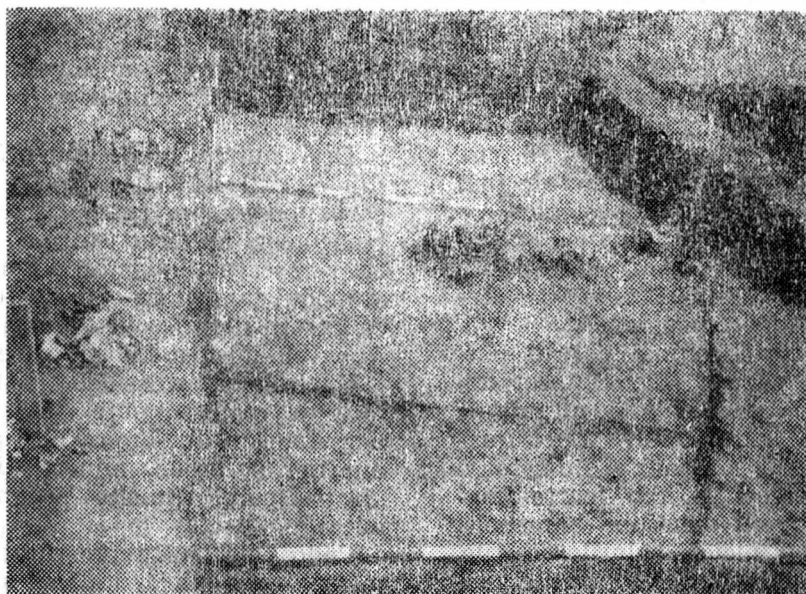
Ceramica modelată la roată, din pastă semifină sau fină, cuprinde îndeosebi, următoarele

² Pentru tipurile și funcționalitățile gropilor geto-dacice, vezi M. Macrea și I. Giodariu, *Așezarea dacică de la Arpașu de Sus*, București, 1976, p. 36—38.

³ M. Babeș, SCIVA, 31, 1980, 1, p. 23—31.

⁴ Întrucît evasitotalitatea formelor ceramice descoperite sînt prezente în aproape toate așezările contemporane, menționarea tuturor analogiilor ni se pare superflua. Pentru tipologia ceramicii geto-dacice vezi, mai ales, I. H. Crișan, *Ceramica daco-gealică*, București, 1969; M. Macrea și I. Giodariu, *op. cit.*, p. 38—74, 80—88; I. Giodariu, *Studii dacice*, Cluj-Napoca, 1981, p. 146—165.

¹ Pentru tipurile de așezări din Cîmpia Română, vezi M. Turcu, *Geto-dacii din Cîmpia Română*, București, 1979, p. 81

1

2

3

Fig. 1. 1 locuință de suprafață; 2 locuință de suprafață și gropi menajere;
3 amforă rhodiană.

Fig. 2. Vase getice.

forme: cupe, fructiere, strecurători și chiu-puri, fiind ornamentate cu linii lustruite, canceluri sau linii incizate orizontale sau în val.

Ceramica de import, elenistică, variată ca forme, este reprezentată, cantitativ, îndeosebi prin amfore de tipul Cos și din Rhodos⁵, sau din alte centre greu de identificat datorită lipsei ștampilelor și stării fragmentare. Alte recipiente importante: cești, boluri, skyphoi lekythoi, platouri etc.

Resturile osteologice, numeroase, provin de la bovine, ovicaprine, porcine, păsări și pești.

Animalele sint reprezentate, îndeosebi, prin mistreți și cerbi.

Prin cercetările de pînă acum nu s-au descoperit piese, de nici o categorie, anterioare sec. II î.e.n. Deci, începutul locuirii trebuie pla-

sat cîndva în sec. II î.e.n., mai probabil de pe la mijlocul lui. Încetarea locuirii trebuie legată de frămîntările ce au avut loc odată cu intervenția puterii romane la Dunărea de Jos și a incursiunilor ei militare în Cîmpia Română⁶. Nu putem ști dacă a fost o transferare a lor în dreapta Dunării, cum menționează izvoarele istorice⁷ sau de o retragere spre zonele colinare, din fața pericolului roman. Cele mai tîrzii piese descoperite în complexe închise se datează la sfîrșitul sec. I e.n. începutul secolului I e.n., dar printre materialele arheologice

⁵ R. Vulpe, *Studia Thracologica*, București, 1976, p. 124—179.

⁷ Strabon, *Geografia*, VII, 3, 10; CIL XIV 3608 — Dessau 986. Pentru probleme în discuție, vezi: V. Părvan, *Gelica*, București, 1926, p. 103—105; R. Vulpe, *Histoire ancienne de Dobroudja*, București, 1938, p. 124; Idem, *Așezări gelice din Cîmpia Munteniei*, București, 1966; Idem, *Studia Thracologica*, p. 197; D. M. Pippidi, *Contribuții la istoria peche a României*, București, 1970, p. 287—328.

⁶ Pentru tipologia amforelor, I. B. Zeest, *Keramiceskaja tara Bospora*, MIA Moscova, 85, 1960.

adunate din stratul de arătură există forme ceramice specifice sec. I e.n. (vasèle cu tub, chiupuri cu buza în trepte, imitațiile după kantharoi), ceea ce ar indica o viață și pe parcursul acestui secol, fără a putea preciza cit anume. Lipsa importurilor romane, ca și a unor piese sau influențe sarmatice, denotă că, în nici un caz, locuirea nu poate depăși mijlocul sec. I e.n.

L'ÉTABLISSEMENT GÊTE DE GRĂDIȘTEA, DÉP. DE BRĂILA

RÉSUMÉ

Les fouilles entreprises en 1982 dans l'établissement gète civil de Grădiștea ont mis au jour une habitation de surface, une hutte, trois âtres en fragments et 15 fosses ménagères. L'inventaire archéologique consiste surtout en récipients

de céramique, travaillés à la main et à la roue, comprenant presque toutes les formes du répertoire géto-dace.

Les outils et les ustensiles sont : des moulins à bras, grès, tubes, anses, fusaïoles, outils à modeler la céramique.

Les importations hellénistiques sont représentées surtout par des amphores de type Cos, de Rhodos et d'autres centres, mais il y existe aussi d'autres récipients : skyphoi, lagynoi, plateaux, bols etc.

Le début de l'habitation se place vers le milieu du IIe s. av. n. è. et la fin dans la première moitié du Ier s. de n. è., probablement déterminée par l'intervention du pouvoir romain.

EXPLICATION DES FIGURES

Fig. 1. 1 habitation de surface ; 2 habitation de surface et fosses ménagères ; 3 amphore rhodienne.

Fig. 2. Vases gètes.